

4) Lovforslagets § 13 med den vedtagne Forandring, saalydende:

„Det Rigsdagén meddeelte Colonialbudget approberes for Kongeriget's Vedkommende, dog at Posten: „til Bygninger og andre ubestemte Udgifter“ nedfattes med 5000 Doll., vedt og es eenstemmigt med 65 Stemmer.

Derefter fattes Lovforslagets §§ 14, 15 og 6 under Forhandling med tilhørende Ændringsforslag (See Betænk. Anhang B. Sp. 109—16, og Tid. Sp. 1759—62).

Ordføreren: Jeg skal, forinden jeg gaaer over til at berøre de omtalte Ændringsforslag, tillade mig et Par Bemærkninger, som Supplement til hvad der findes i Betænkningen under Nr. 2 til § 14. Efterat nemlig Betænkningen var blevet trykt og meddeelt Ministeriet, tilstillede dette Udvalget en Skrivelse med nærmere Oplysninger angaaende det i denne Post omhandlede Forhold. Det vil nemlig erindres, at der ved Finantstloven for indværende Aar er bevilget en Sum af 12,000 Rd. til at lette en udvidet Dampskibsfart paa Gudena, imod at Communerne tilskyde 6,000 Rd. Af de dertil sigtende Foranstaltninger er der iaar paabegyndt Ombygningen af 2 Broer over Gudena, nemlig Kongensbro og Refensbro, ialt til et Beløb af 4,200 Rd. Med Hensyn til dette Arbejde, maa bemærkes, at dersom denne Plan til at lette Dampskibsfarten ikke var bleven sat i Værk, vilde der fra Vandbygningsinspectorens Side være blevet gjort Forslag til, i Bramsartens Interesse, at foretage en Ombygning af de nævnte Broer. Nu har desuden Amtmanden over Randers Amt, der leder de Forhold, som gaae forud for denne Lettelse og Udvidelse af Aaløbet, i Dampskibsfartens Interesse oplyst, at Udgifterne ved Forandringen af de to Laregaarde og ved Broernes Ombygning har betydeligt hævet den Sum, som der var calculeret dertil, hvilket navnlig har været begrundet dertil, at det har haft sin Banskellighed at opnaae mindelig Overenskomst med Ciernen, saaledes at man har maattet give de Forandringer, der skulde skee ved Laregaardene, et større Omfang, end man oprindeligt havde tilstigt.

Jeg skal paa dette Sted henlede Opmærksomheden paa, hvad der ogsaa er anført i Betænkningen, at det desværre altfor ofte er Tilfældet, naar der for Statskassens Regning skal udføres Arbejder, at de private Ciere af Grundstykkerne, Laregaardene og Aalegaardene, med hvilke der skal træffes Overenskomst, gjøre urimelige Fordringer, saa at det Beløb, der oprindeligt er calculeret, i dette Tilfælde, ofte langt overskrives. Det er beklageligt, at de private Interesser paa denne Maade gjøre sig gjældende i de Tilfælde, hvor Staten saaledes kommer den enkelte Egn's Interesser imøde. Det er tillige af Amtmanden over Randers Amt angivet, at der ikke er nogen Udigt til at faae de to nedre Broer, Aalbro og Bjerrebros, ombyggede for den oprindelig calculerede Sum. Forholdet stiller sig altsaa saaledes, at Udgifterne til at lette og udvide Dampskibsfarten paa Gudena sandsynlig vilde blive langt højere, end man har beregnet, medens paa den anden Side de 4,200 Rd., som man allerede har begyndt at anvende, med Joie kunne siges at være anvendte til de Reguleringsarbejder, der alene isfulte foretages i Bramsartens Interesse. Det har derfor været Ministeriets Hensigt at forelægge Rigsdagen Forslag til Bevilling af disse 4,200 Rd. som Fortsættelse af Udgifterne til de for Bramsarten nødvendige Reguleringsarbejder, men dette kan ikke skee, forinden man har Underretning om, at de Communer, i hvis Interesse den hele Udvidelse af Dampskibsfarten foretages, vilde forpligte sig til at udrede alle de øvrige Bekostninger, der kunde paadrages ved Ombygningen osv. Imidlertid har Ministeriet dog troet at burde gjøre Udvalget denne Meddelelse, ligesom Udvalget ogsaa har troet at burde gjøre Thinget denne Meddelelse.

Det første af de stillede Ændringsforslag, som ved en Forglemmelse ikke er optaget paa Listen, gaaer ud paa, at der til Posten 4, som angaaer Tilskud til Ribe Commune for forøget Udgift ved Aaens Rectification, skal føies den Sætning: „hvilket forrentes og afdrages af Havnekassens Overskud“. Det forholder sig nemlig saaledes med denne Rectification, at der dertil er tilstaaet Bevilling af